

S tako politiko ne bodo prišli daleč

Prejšnji teden je tržaški občinski svet z večino glasov odobril dve resoluciji, ki so se tikali vprašanja zakonske zaščite slovenske narodne manjšine. Prva resolucija je dejansko rezultat sporazuma med Listo za Trst in Kršč. demokracijo, druga pa odraža stališča, ki jih zavzema Lista za Trst do problematike slovenske manjšine in do njene zakonske zaščite.

Za nas je vsekakor pomembnejša prva resolucija, ker je zanjo glasovala stranka, kakršna je Kršč. demokracija, ob podpori liberalcev, republikancev in socialdemokratov. Gre torej za vse stranke vladne in parlamentarne večine, razen socialistov, ki se v občinskem svetu niso udeležili glasovanja iz protesta proti napihovanju celotne zadeve. Resolucija sicer priznava, da je treba manjšino zaščititi in urednotiti, a se hkrati zavzema za nekakšno smotrnejšo ureditev že obstoječih zaščitnih ukrepov, pri izvajanju katerih je treba upoštevati številčno moč manjšine. Iz tega bi izhajalo, da novi zakonski ukrepi pravzaprav niso potrebni in da je treba manjšino prešteti, preden se začne izvajati zaščitni ukrepi.

Vsebinska resolucija, ki jo je z večino glasov odobril tržaški občinski svet, je očitno še bolj omejevalna od zakonskega predloga, ki ga je vložila v parlamentu krščansko-demokratska stranka. Očitno je dalje, da se KD zavzema za ohranitev zaveznitva z Listo za Trst tako v tržaški občinski kot pokrajinski upravi in bi takšno zaveznitvo verjetno želela razširiti tudi na deželno upravo. Pri tem se ta stranka prav nič ne pomišlja devati v nemar odnose med večino in manjšino, se pravi vprašanje, ki je bilo in je še vedno temeljnega pomena ob celotni italijanski zahodni meji.

Mislimo, da se sedanji voditelji krščansko-demokratske stranke v Trstu in deželi bridko motijo, če mislijo, da si bodo z nenačelno politiko v tako kočljivih vprašanjih, kot so odnosi med italijansko večino in slovensko manjšino, lahko na daljši rok kovali volilni kapital in ponovno pridobili nekdanjo moč in vpliv v Trstu. Nenačelnost v teh zadevah se nikakor ne obrestuje, kot polpretekla zgodovina tudi jasno uči.

Glede na vse to je seveda odbornik SSK prof. Aleš Lokar glasoval proti resoluciji, ki so jo podprli njegovi kolegi iz občinske-

dalje na 2. strani ■

Bližnje volitve izredno važne za Slovence

Samo trije tedni nas ločijo od upravnih volitev. Dne 12. maja bo tudi lepo število slovenskih volivcev in volivk izbiralo svoje predstavnike v občinskih upravah. Na Tržaškem se bodo obnavljali občinski sveti v vseh občinah, razen tržaške, na Goriškem bodo volitve v skoraj vseh občinah, v videmski pokrajini pa bodo poleg občinskih tudi pokrajinske volitve.

Tudi tokrat bodo volitve predstavljale veliko preizkušnjo za slovensko narodno manjšino. Bližnje volitve bodo v nekem smislu še pomembnejše od vseh dosedanjih, ker sovpadajo s časom, ko smo Slovenci v Italiji predmet še posebne pozornosti glede na razpravo o naši zakonski zaščiti oziroma na prizadevanja, da bi parlament to zaščito čimprej odobril.

Tudi in predvsem iz tega izhaja, kako je nujno, da se slovenska narodna manjšina v Italiji dostojno in častno izkaže, ker bodo na izide bližnjih volitev uprte številne oči — tako v Trstu, Gorici in Vidmu kot v Rimu.

Na Tržaškem so po našem važne predvsem volitve v devinsko-nabrežinski obci-

ni, kjer se bo v bistvu odločalo, ali bo novi župan še iz vrst domačega slovenskega prebivalstva ali ne. Na Goriškem bodo važni predvsem volilni izidi v goriški občini, kjer bi morali Slovenci okrepiti svoje predstavnitvo v občinskem svetu. Pomembni bodo dalje izidi volitev v Benečiji, ki bodo pokazali, ali se je razširil in okrepil pojav občinskih list in se s tem okrepilo predstavnitvo domačega beneškega prebivalstva.

—O—

SPREJEM OB SKLEPU OBISKA

Ob sklepu obiska, ki ga je opravil v Furlaniji-Julijski krajini jugoslovanski veleposlanik v Rimu Ante Skataretiko, je jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič priredil v petek, 19. t.m., sprejem v prostorih konzulata za predstavnike slovenskega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja v deželi. Na sprejemu so bili prisotni tudi številni slovenski izvoljeni predstavniki. Nudila se je tako priložnost za utrdjevanje vezi med manjšino, ki je tako nujna zlasti v tem času, ko prehajajo v odločilno fazo prizadevanja za dosego manjšinske zakonske zaščite.

Uspešno 13. dijaško obmejno srečanje Primorske

V zgodovini Trsta verjetno ni bilo še nikoli na obisku toliko slovenskih dijakov kot v soboto, 20. aprila, ko so naše višje šole gostile svoje sovrstnike na 13. DOSPU — Dijaškem obmejnem srečanju, ki ga prirejajo višje srednje šole na Primorskem.

Letošnje srečanje je bilo posvečeno 40-letnici obnove slovenskih šol v Italiji, po drugi svetovni vojni. Udeležilo pa se ga je rekordno število dijakov, saj je v 12 športnih panogah in 10 kulturnih pobudah tekmovalo 511 dijakov. Srečanja se je udeležilo več kot 60 profesorjev. Skupno z

navijači pa je bilo vseh udeležencev skoraj 900. Prvič pa so na DOSPU sodelovali dijaki Državne gimnazije za Slovence iz Celovca, gojenci Malega semenišča v Vipavi in slovenski dijaki iz Čedadada, ki po sili razmer sicer obiskujejo italijanske šole. Iz Kopra pa so ob slovenskih dijakih prišli tudi njihovi italijanski sovrstniki.

Srečanje se je začelo ob 8.30, ko so se vsi zbrali pri spomeniku Bazoviškim junakom v Bazovici. Po otvoritvi in polaganju vencev pa so se dijaki odpravili na tekmo

dalje na 2. strani ■

V nedeljo, 28. t.m., bo ob 16. uri v Mavhinjah

PROSLAVA OB 40-LETNICI OSVOBODITVE IN 10-LETNEM DELOVANJU DEŽELNE SLOVENSKE SKUPNOSTI

Govorili bodo: Rafko Dolhar, Andrej Bratuž in Bojan Brezigar. Pri kulturnem programu bosta sodelovala Godba na pihala iz Nabrežine in pevski zbor Fantje izpod Grmade. Prireditve bo ob vsakem vremenu.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 28. aprila, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.00 »Od miljskih hribov do Kanalske doline« - posnetek 2. dela neposredno javne radijske oddaje, ki je bila prejšnjo nedeljo v Avditoriju A deželnega sedeža RAI v Trstu v sodelovanju z RTV Ljubljana; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 15.00-19.00 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditev; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 29. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 12.00 Smer: slovenske gore; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.40 Glasbena priloga; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček: »Ciciban, na dan, na plan!«; 15.00 Iz šolskega sveta; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 30. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Med Brdi in Jadranom; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Oddaja za otroški vrtec; 10.20 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 12.00 Proti filmskemu ustvarjanju; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Raziškovalno delo: Dolina '84; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta; 18.00 Ciril Kosmač: »Balada o trobenti in oblaku« v interpretaciji Jurija Součka; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 1. maja, ob: 8.00 Radijski dnevnik - Koledar; 8.30 Narodnozabavna glasba; 9.00 Beseda in pesem; 10.00 Koncert RAI iz Rima; 11.30 Beležka; 12.00 Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.40 Glasbena priloga; 14.00 Kratka poročila; 14.10 »Od miljskih hribov do Kanalske doline« - posnetek javne radijske oddaje iz Avditorija A deželnega sedeža RAI v Trstu v sodelovanju z RTV Ljubljana (1. del); 15.10 Otroški kotiček: Otroci umetnosti: »Modest Musorgski« (Zora Saksida) RO; 15.35 Zbor osnovne šole v Saležu; 16.00 Od Milj do Devina; 16.30 Glas harmonike, neposreden prenos s srečanja harmonikarjev v občinskem centru »Anton Ukmari - Miro« pri Domju; 18.00 Iz sence večnosti: Anton Leskovec: Kraljična Haris; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 2. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 Glasbeni mozaik; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za 2. stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Četrtekova srečanja: »Šivala je deklica zvezdo, oj, zvezdo rdečo ko kri...«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 3. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 Beležka; 12.00 Po poteh Ludwiga II...; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 15. Mladinski pevski festival v Celju: zbor »Zorka« iz Šabca in zbor Radiotelevizije Ljubljana; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Nabožna glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 4. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Godalni kvartet Slovenske filharmonije v Kulturnem domu v Trstu; 11.30 Beležka; 12.00 »Glas od Rezijske«; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Kocka na kocko; 15.00 Swing-time; 16.00 Človek v sodobnem svetu; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Dramska vetrovnica: »Smeh na domačih tleh«; 19.00 Radijski dnevnik.

45 MILIJONOV VOLIVCEV

Italijanski notranji minister Scalfaro je na tiskovni konferenci govoril o upravnih volitvah, ki bodo 12. in 13. maja. Med drugim je navedel nekaj podatkov. Skupno je poklicanih na volišča 45 milijonov državljanov. Volili bodo na 82 tisoč voliščih. Kandidatov je 55 tisoč, kandidatnih list pa 2.700.

Volitve bodo v vseh 15-ih deželah z navadnim statutom, v 86-ih pokrajinah — izvzetih je samo osem pokrajin, med katerimi sta tudi Trst in Gorica, in v 6.567 občinah. V nekaterih krajih bodo tudi ljudska glasovanja.

Večji del občin, v katerih bodo volitve, ima manj kot pet tisoč prebivalcev in v njih potekajo torej volitve po večinskem sistemu. Takih občin je 4.838. Večjih ob-

čin, v katerih bodo volitve, pa je 1.729. Kot je znano, ne bo občinskih volitev v Trstu in v Ronkah, medtem ko bodo v skoraj vseh ostalih krajih, kjer živijo Slovenci v Italiji.

Najprej bodo začeli prešteti glasovnice za deželne svete, nato za pokrajine in občine.

Medtem se v parlamentu že pripravljajo na predsedniške volitve, ki se bodo začele, kot vse kaže, 20. junija. Oklicati jih mora predsednica poslanske zbornice Jotijeva. Mandat predsednika republike zapade 8. julija. Predsednika bo volilo skupno 1.011 volilcev: 630 poslancev, 323 senatorjev in 58 predstavnikov deželnih svetov. Vsaka dežela bo poslala v Rim tri zastopnike, samo Dolina Aosta enega.

Pred Reaganovim obiskom v Nemčiji

Bližnji majski obisk ameriškega predsednika Reagana v Zahodni Nemčiji še vedno vzbuja polemike v obeh državah in tudi drugod po svetu. Kot znano, bo Reagan obiskal po eni strani nemško vojaško pokopališče v Bitburgu, po drugi pa tudi nekdanje nacistično taborišče v Bergen-Belsen, kjer je poleg nešteti drugih žrtev nacističnega zločina bila tudi deklica Ana Frank.

Kritiki očitajo Reaganu, da bo obiskal pokopališče, kjer je poleg 2.000 navadnih vojakov pokopanih tudi 46 SS-ovcev; očitajo pa mu tudi, da je obisk v taborišču Bergen-Belsen vključil šele dodatno, po polemikah, ki so postale mučne in nerodne za Nemce in Amerikance. Pred dnevi se je prvič oglasila tudi izraelska vlada, in sicer v osebi ministra za komunikacije Rubinsteina. Minister poziva ameriškega predsednika, naj se po možnosti odpove obisku vojaškega pokopališča v Bitburgu. Glasnik nemške vlade pa si prizadeva, da bi vsa ta polemika ne imela kakih posledic za prijateljstvo med Amerikanci in Nemci. Celotno mučno zadevo je danes obsodil tudi znani nemški pisatelj Günther Grass.

—o—

POTRJENA OBSODBA

Poljsko vrhovno sodišče je na drugostopenjski obravnavi potrdilo obsodbo, ki jo je izreklo torunsko sodišče proti morilcem duhovnika Solidarnosti Popieluszka. Kot znano, je bil polkovnik Pietruszka s kapitanom Piotrowskem obsojen na 25 let ječe, poročnik Pekala je prejel 15 let zaporne kazni, poročnik Čmjelewski pa 14 let.

S TAKO POLITIKO NE BODO PRIŠLI DALEČ

■ nadaljevanje s 1. strani

ga odbora. Po našem bi moral narediti še en korak, in sicer zaloputniti vrata takemu zavezništvu in s klopi občinskega sveta nadaljevati s prizadevanji v korist slovenskih in italijanskih prebivalcev Trsta in njegove občine. To bi po našem mnenju bil tudi odgovor, ki bi ga zaslužila Kršč. demokracija zaradi svojega ravnanja v tako kočljivem vprašanju, kot je zakonska zaščita manjšine, katere pravična ureditev je pogoj, da se odnosi med večino in manjšino postavijo na poštene temelje.

Uspešno 13. dijaško obmejno...

■ nadaljevanje s 1. strani

valna mesta. Tekme so se začele ob 10. uri, ko je bilo na sporedu tudi srečanje udeležencev literarnega natečaja in otvoritev razstave najboljših del likovnega natečaja ter srečanje računalnikarjev.

Pomembni točki sporeda sta bili srečanja med ravnatelji prisotnih šol in popoldanska okrogla miza o šoli, ki je vzbudila precejšnje zanimanje med višješolci, ki so se je udeležili. Dijaki postojnske gimnazije, italijanske šole v Kopru, srednje verske šole v Vivapi, slovenske gimnazije v Celovcu in naših višjih srednjih šol so podali osnovne značilnosti zavodov, ki jih obiskujejo. Sledila je zelo zanimiva debata, saj je dijake zanimalo življenje v malem semenišču v Vipavi ter na gimnaziji v Celovcu. Veliko je bilo govora tudi o narod-

nem vprašanju in o dvojezični šoli na Koprskem.

Zelo lepo je tudi uspel glasbeni kviz, ki so ga priredili ob letošnjem mednarodnem letu glasbe. Borov »balon« pa se je napolnil za zaključno slovesnost in nagrajevanje. Slovesnost je odprla folklorna skupina učiteljskega Slomšek, za njimi pa je odlično zapel pevski zbor slovenske gimnazije iz Celovca.

Nagrajevanje je pokazalo, da je tokrat z 232 točkami slavil Trst, ki je nastopil z združenim moštvom vseh tržaških šol. Drugo uvrščena je Postojna, na tretje mesto pa se je uvrstila Gorica. Po vrsti nato sledijo slovenske šole iz Kopra, dijaki iz Nove Gorice, šole iz Pirana, Ajdovci, italijanska šola iz Kopra, Sezanci, Idrijci, Tolminci, Korošci, dijaki iz Čedadina in še iz Vipave.

PROSTOR MLADIH**Pestro delovanje slovenskih tržaških skavtov**

V tem tednu bi po starih običajih naši dedje praznovali Jurjevo, ker pa stari običaji na žalost morajo v pozabo, smo verjetno samo še skavti tisti, ki nam ta praznik nekaj pomeni.

Skavti imamo na god sv. Jurija svoj največji praznik. Jurjevanje je za vse skavte in skavtinje dan, ko sprejmemo v našo organizacijo nove člane in članice. Novopečeni skavti postanejo bratje in sestre vseh drugih skavtov takrat, ko slovesno obljubijo, da bodo služili Bogu in domovini, da bodo pomagali bližnjemu in spolnjevali skavtske zakone. Letošnje jurjevanje je bilo v nedeljo, 21. marca, v Mačkoljah. V tej lepi slovenski vasi je bila prisotna skoraj vsa organizacija, saj so obljubili zvestobo skavtskim načelom tako najmlajši — volčiči in veverice — kot izvidniki in vodnice, ki spadajo v srednjo starostno vejo. Najstarejši, se pravi roverji in popotnice, pa so si zavihali rokave že prej in pripravili za svoje mlajše brate in sestre orientacijsko igro, ki je tokrat temeljila predvsem na spoznavanju vasi. Jurjevanje je tudi priložnost, da se ponovno vživimo v naravo, ki se prebuja, zato se je skupina izvidnikov in vodnic že v soboto popoldne utaborila na kraju jurjevanja in si tako podaljšala praznovanje. Ti vodi so uredili prostor, da je bil čim bolj skavtski, sami so si skuhal večerjo in tako ustvarili pravo taborsko vzdušje.

Na naše jurjevanje so bili seveda vabljeni vsi bivši skavti in skavtinje, starši in prijatelji, ki so z nami sodelovali pri mašni daritvi in si popoldne ogledali še taborni ogenj.

Med pripravo na jurjevanje je naša organizacija uspešno izpeljala še nekaj akcij, ki spadajo v njeno vsakoletno delovanje. Sredi marca je bilo v Gorici 5. skavtsko športno srečanje, ki so se ga udeležili skav-

ti in skavtinje iz Gorice, Trsta in letos prvič tudi iz Koroške. Organizacijo športnega dne je letos prevzel goriški del SZSO, ki si je to veliko srečanje zamejskih skavtov res mojstrsko zamislil. Občutek si imel, da si na pravi olimpiadi. Ekipe so se lahko pomerile v košarki, odbojki, nogometu, med dvema ognjema in v igrah brez meja. Sreča se je tokrat nasmehnila bolj Tržačanom, ki so tudi odnesli prehodni pokal, na drugo mesto so se uvrstili Korošci, na tretje pa Goričani. Športno srečanje pa ni bilo samo priložnost, na kateri smo se pomerili v raznih tekmah, ampak, in predvsem, je bilo za nas vse priložnost za poglobljanje prijateljskih vezi, ki so se spletle že na lanskem 3. slovenskem zamejskem jamboreju na Koroškem.

Pred velikonočnimi prazniki smo se skavti zbrali na duhovni obnovi, da bi se ustrezno pripravili na Kristusovo vstajenje. Tema letošnje velikonočne duhovne obnove za izvidnike in vodnice je bila: »Prijateljstvo - Jezus naš prijatelj«. Že predhodno smo se po vodih pogovarjali o tem, kaj nam pomeni prijateljstvo in kako lahko tudi Jezusa doživljamo kot svojega prijatelja. Na duhovni obnovi, ki je bila konec marca v domu pri svetoivanskih šolskih sestrah, smo temo še poglobili in si izmenjali izkušnje. Ugotovitve in sklepe za našo rast v prijateljstvu smo prebrali pri župnijski sv. maši.

Prejšnji teden pa so se za naše nove skavte in skavtinje končale priprave na izpite vstopnega reda. Na ta način so mladi skavti in skavtinje pokazali, da so poznali osnovne značilnosti skavtskega življenja in da so pripravljene pridružiti se drugim skavtom in z njimi zaživeti svojo skavtsko dogodivščino, ki se je začela na nedeljskem jurjevanju v Mačkoljah.

b. c.

SPOMINSKA PROSLAVA

V nekdanjem nacističnem uničevalnem taborišču Bergen-Belsen na spodnjem Saškem so se v prejšnjih dneh spomnili 40-letnice osvoboditve taborišča, v katerem je izgubilo življenje 100.000 ljudi, večinoma Judov. Zahodnonemški kancler Kohl je pred 5.000 ljudmi povabil rojake, naj se zavedajo, da je neobhodno potreben pogoj za spravo med Nemčijo in nekdanjimi nasprotniki priznanje lastne zgodovinske krivde. Nemčija je odgovorna za nacistične zločine in zaradi njih nosi sramoten pečat, ki ne bo nikoli izbrisan. Stalno je treba biti pozorni, da se ne bi ponavljale napake iz preteklosti in iskati je treba spravo predvsem s tistimi državami, kot sta na primer Poljska in Sovjetska zveza, ki so najbolj trpele zaradi nacističnega terorja. Kohl se je tudi spomnil tistih nekaj milijonov Nemcev, ki so morali kot begunci zapustiti Vzhodno Evropo, kar je posredna posledica nacističnega nastopanja.

Na svečanosti je spregovoril tudi pred-

sednik osrednjega judovskega sveta v Nemčiji Nachmann. Med drugim je poudaril, da nacistična diktatura ne predstavlja le neljube epizode v nemški zgodovini. Vsekakor pa se je treba upreti zastaranju nacističnih zločinov.

Ameriški veleposlanik Burns pa je prebral poslanico ameriškega predsednika Reagana, ki bo obiskal taborišče 5. maja.

—□—

**VRHUNSKI SESTANEK
INDUSTRIJSKIH DRŽAV**

Zahodnonemški gospodarski minister Bangemann je dal izjavo o vrhunskem sestanku, katerega bodo imele v Bonnu od 2. do 4. maja glavne industrijske države Zahoda.

Po njegovih besedah se bodo Zahodne države izrekle proti trgovinskemu protekcionizmu. Možno je nadalje, da se bodo sporazumele o novi konferenci GATT, to je držav, ki so podpisale splošni sporazum o tarifah in trgovini.

Tujci v Italiji

Po podatkih podtajnika v notranjem ministrstvu Coste je v Italiji skoro 500.000 tujih državljanov z dovoljenjem za začasno bivanje. Kar 700 do 800.000 pa je tujcev, ki delajo ali pa se drugače preživljajo v Italiji brez vsakega uradnega dovoljenja. V preteklem letu so izgnali iz Italije 13.600 tujih državljanov, 26.600 pa so jih predali sodstvu ali pa aretirali. Trenutno je v italijanskih zapornih 4.100 tujcev, kar je ena desetina vseh zapornikov.

Costa je opozoril na težavnost pregledov ob mejah in na pomanjkljivo zakonodajo o bivanju tujih državljanov. V lanskem letu so zabeležili 97 milijonov prehodov italijanske meje na kopnem, 9 milijonov je bilo premikov z letali, dva milijona pa z ladjami. S političnimi begunci v glavnem niso imeli varnostnih težav, čeprav je Costa priznal, da je tudi na tem področju italijanska zakonodaja pomanjkljiva, zato ni uveljavljena pravica do političnega zatočišča za prebivalce številnih držav drugih celin.

Amerika in Nikaragua

Predsednik Nikarague in vodja sandinistične stranke Ortega je izjavil, da bo njegova vlada takoj proglasila ustavitev boja, če Združene države ne bodo več podpirale protisandinističnih gverilcev v Nikaragui.

Ortega je celo dejal dvema ameriškim senatorjema, da bo obnovil civilne svobode v državi in svobodo tiska, če Združene države ne bodo več podpirale gverilcev, ki se borijo proti njegovemu režimu. Med gverilci so tudi nekateri bivši sandinistični voditelji.

Ortega je zagotovil, da je pripravljen zavrniti sovjetska in kubanska oporišča in atomsko orožje v Nikaragui. Predsednik Reagan je namreč včeraj obtožil Ortegov režim, da dovoljuje navzočnost sovjetskega vojaškega osebja na področjih, kjer so boji med sandinisti in opozicijo.

**ITALIJANI NIMAJO
PREVELIKE PRAVICE...**

V Zahodni Nemčiji postajajo čedalje občutljivejši za stališča, ki se pojavljajo po svetu ob bližnji 40-letnici zloma nacizma. V tem oziru je zgovoren članek, ki ga je objavil list Frankfurter Allgemeine in ki vsebuje polemične osti do Italije.

Članek pravi v bistvu, da precej preseneča italijanska glasnost v mednarodnem zboru zahtev, naj bi Nemci, in še posebej Zahodni Nemci, ob 40-letnici podvojili svojo zavest krivde. List niti za las ne išče opravičil za nacistične zločine, pravi pa, da je bila fašistična Italija zelo tesno ob strani Hitlerjevi Nemčiji; pri tem posebej spominja na italijansko vojno napoved Franciji po nemških zmagah.

Polemčno se člankar obregne ob dejstvo, da so Mussolinija vrgli, ko so se zavezniki že izkrcali na Siciliji in je bila igra že izgubljena. Osvoboditev Italije potem pripisuje omenjeni list skoraj izključno zaslugi zaveznikov. Članek se končuje takole: »Ni stvar Italije, da ohranja Nemcem živo zavest krivde in da skrbi, naj bi obletnico konca vojne v Nemčiji slavili s poudarjeno potrtostjo. Skupne naloge v svobodni Evropi narekujejo zavzemanje za drugačne važne stvari« — je mnenja Frankfurter Allgemeine.

75-letnica Glasbene matice

V letu glasbe, ki ga obhajamo letos, slavi tudi tržaška Glasbena Matica 75-letnico svojega delovanja. Da bi primerno proslavila ta dogodek, je priredila v petek, 19. aprila, v Kulturnem domu v Trstu slavnostno akademijo, ki so jo po pozdravnem govoru ravnatelja Grgiča in predsednika Adrijana Semena, oblikovali Mladinski pevski zbor in bivši diplomiranci Glasbene matice.

Mladinski zbor je pod vodstvom Stojana Kureta najprej zapel Vrabčevo »Zdravljico«, sledile pa so še tri pesmi. Na akademiji je nastopil trio, ki so ga sestavljali Črt Šiško, Igor Kodrič in Ravel Kodrič, klarinetist Miran Košuta, ki je ob klavirski spremljavi Mojce Šiško izvajal skladbo Primoža Ramovša, Dvorakov kvartet pa so izvajali Žarko Hrvatič, Aleksandra Pertot, Pavel Ota in Peter Filipčič.

Ob tej priložnosti je vodstvo Glasbene Matice izdalo tudi bogato brošuro, ki bralce seznanja z dejavnostjo te zamejske glasbene ustanove.

Zupnijska skupnost Devin
Fantje izpod Grmade
Dekliški zbor Devin
prirejajo

ORGELSKI KOCERT

v soboto, 27. aprila, ob 20.30 v cerkvi sv. Duha v Devinu

Organist prof. HUBERT BERGANT bo izvajal skladbe J. S. Bacha ob 300-letnici skladateljevega rojstva. Vljudno vabljeni!

SRBSKO ODPOSLANSTVO V TRSTU

V torek, 23. t.m., je prispela v Trst delegacija republike Srbije pod vodstvom vladnega podpredsednika Vukoja Bulatovića. Že dopoldne so gostje obiskali vladnega komisarja De Feliceja in župana Richettija, zatem pa še deželnega predsednika Biasuttija in predsednika deželnega sveta Manzona. V sredo se je delegacija iz Beograda na gradu Svetega Justa udeležila odprtja razstave z naslovom »Srbska umetnost 19. stoletja«.

Kandidati liste Ssk za občinske volitve 12. maja na Tržaškem

Občina Devin-Nabrežina: Brezigar Bojan - Antonič Ivan - Breclj Martin - Gruden Leonida - Kralj Ivo - Legiša Igo - Pahor Sedmak Adele - Pahor Fabio - Pahor Mirko - Pahor Maurizio - Pertot Vojko (neodv.) - Pertot Niko - Radovič Mirko - Semec Mario - Štubelj Jurij - Švara Slavko - Šemec Šuligoj Darinka - Tavčar Marko - Terčon Ivan - Terčon Brezigar Marinka.

Občina Zgonik: Rupel Albin - Briščak Miroslav - Emili (Milič) Bruno - Gruden Srečko - Kocman Ivan - Milič Andrej - Milič Mario - Škerlj Just - Skupek Zdravko - Štolfa Srečko - Zivec Boris - Zivec Teodor.

Občina Repentabor: Guštin Emil - Guštin Edi - Piščanc Franko - Milič Alojz - Ber-

Praznik osvoboditve in 40-letnica zmage nad fašizmom

25. april je v Italiji praznik osvoboditve. Letos ta praznik sovpada s 40-letnico zmage nad Mussolinijevim fašizmom in Hitlerjevimi nacionalsocializmom. Pred 40 leti v teh dneh so zavezniške vojaške enote v Italiji naglo prodirale od Apeninov proti Alpam, medtem ko je bila Hitlerjeva vojska v popolnem razsulu. V severnoitalijanska mesta so v istih dneh prihajale italijanske partizanske enote, ki so jih bili ustanovili antifašisti predvsem z namenom, da pred zmagovitimi zavezniki vsaj delno operejo sramoto, ki jo je predstavljal fašizem, in tako omilijo kazen, ki je Italijo čakala glede na Mussolinijevo vojno napoved v juniju leta 1940.

40 let od zmage nad fašizmom bo čez nekaj dni poteklo tudi za slovensko narodno manjšino v Italiji. Leto 1945 pomeni pomemben zgodovinski mejnik tudi za nas, saj smo tedaj v narodnem pogledu po več kot 20-letni črni strahovladi spet svobodno zadihali. Obnovili smo slovenske šole, kulturne, športne in gospodarske organizacije, slovenski tisk, skratka postavili temelje za svojo narodno prihodnost.

Toda v teh dneh pred 40 leti prav gotovo nismo mogli misliti in si predstavljati, da nas bodo čakale tolikšne težave pri

PAKET ZA TRST IN GORICO

Vlada v Rimu je odobrila tako imenovani paket za Trst in Gorico. Na splošno politični in gospodarski krogi pozitivno komentirajo dolgo pričakovani ukrep, katerega mora potrditi še parlament.

V desetletju 1985-1995 bosta tržaška in goriška pokrajina dobili okrog 790 milijard lir. Od tega odpade 100 milijard na krožni sklad za tržaško in goriško pokrajino, 300 milijard na sklad za Trst, 100 milijard na sklad za Gorico, 90 milijard na znanstveno področje pri Banih ter 200 milijard na davčne in druge olajšave v korist industrije v tržaški in goriški pokrajini. Pri davčnih in socialnih olajšavah so uvedli nekatere spodbude, ki veljajo za posege v korist južnih italijanskih pokrajin.

tolino Bruno (neodv.) - Čok Boris - Bizjak Černuta Marija - Guštin Bertolino Milena - Kavalič Roman - Mulič Franc - Roth Pahor Licinia - Škabar Karlo.

Občina Dolina: Mahnič Sergij - Tul Alojz - Gombač Boris - Slavec Branko - Petaros Glavko - Jurjevič Zorko - Zahar Mario - Hrvatič Stojan - Rehar Adriano - Sedmak Zmaga - Vodopivec Ludvik - Zahar Stevo - Smotlak Andrej - Kocjančič Danilo - Štrajn Pepi - Kocjančič Valentin - Terčič Zafra Darinka - Vodopivec Srečko - Tul Damjan - Čurman Miroslav.

Krajevni sosvet Zavlje - Štramar (občina Milje): Šavron Danilo - Clari Fabio - Antoni Luiza.

uveljavljanju in uresničevanju pravic, ki nam pritičejo po vseh naravnih zakonih, da bomo doživeli toliko razočaranj in toliko presenečenj, da nam bodo tako hitro obrnili hrbet mnogi, za zmago katerih smo toliko žrtvovali in trpeli.

Ne glede na to letošnji 25. april mora biti za nas Slovence v Italiji predvsem dan ko se vsaj za hip spomnimo vseh tistih, ki so vse žrtvovali za našo svobodo, in dan, ko moramo narediti trden sklep, da se bomo še dalje zavzemali za uresničenje idealov, ki so v težkih predvojnih in vojnih časih kazali pot najboljšim sinovom in hčeram našega primorskega ljudstva.

—o—

Elisabeth Barker o Trstu

V sejni dvorani Trgovinske zbornice v Trstu je bilo v sredo, 17. t.m., tretje predavanje iz ciklusa, ki ga letos prireja Narodna in študijska knjižnica v Trstu na temo »Trst - 1945«.

Predavala je znana in ugledna angleška zgodovinarica Elisabeth Barker. V svojem zanimivem referatu pa je razčlenila »Mednarodni okvir tržaške krize leta 1945«.

Tržaška kriza ob koncu vojne, maja 1945, ni bila namreč samo nevarna krajevna ali deželna kriza, šlo je za vprašanje, ki je močno zaposlovalo tako zavezniške kot tudi jugoslovansko in sovjetsko stran.

Elisabeth Barker je skušala razčleniti to težavno obdobje tržaške zgodovine predvsem po podatkih, ki jih je črpala v angleških arhivih, saj je prav Velika Britanija bila po njenih besedah »najdlje in najgloblje vpletena v tržaško vprašanje«. Natančno je predstavila britansko gledanje na tržaško vprašanje, oziroma britansko gledanje na jugoslovansko državo s strani angleških strokovnjakov že pred in med prvimi leti vojne. Še posebej pa se je ustavila pri mednarodnih političnih dogodkih iz leta 1944, ki so mogoče najbolj radikalno vplivali na povojno podobo Evrope in tudi na meje med Italijo in Jugoslavijo. Razčlenila je Churchillova pogajanja s Stalinom in sporazum glede Jugoslavije, ki je znan pod imenom »fifty-fifty«, se pravi deljen in enakovreden anglosovjetski vpliv na jugoslovanske zadeve. Skozi vse predavanje pa je bilo večkrat omenjeno srečanje angleškega feldmaršala Alexandra s Titom v Beogradu februarja 1945. Zanimivo je bilo slišati o tem, kako so Angloameričani gledali na tržaško vprašanje v zadnjih mesecih vojne in sploh kako je vprašanje usode Trsta po koncu vojne postajalo vedno bolj pereče mednarodno vprašanje, tako da so zavezniški razmišljali o tem, da bi se pripravili na vojaški spopad s Titovo vojsko, če bi slednja skušala z vojsko braniti Trst.

Na koncu je predavateljica še opozorila na vprašanje, do kolikšne mere je Stalinovo zadržanje vplivalo na rešitev tržaške krize leta 1945. Jasno je namreč, da Stalin ni nikoli spodbujal Tita k oboroženemu spopadu.

Krajša debata, ki je sledila temu vprašanju, je predvsem osvetlila takratno vzdušje v teh krajih, kot so ga izpričali ljudje, ki so tiste dneve sami doživljali.

Jubilejna številka »Goriškega letnika«

Pred dobrim mesecem je izšla 10. jubilejna številka Goriškega letnika, domoznanskega zbornika, ki ga izdaja Goriški muzej v Novi Gorici. Tega jubileja se v kratkem uvodnem zapisu spominja tudi Marjan Rozman, predsednik tolminske občine in hkrati predsednik sveta Goriškega muzeja. Omenjena revija sodi med mlajše znanstvene zbornike na Slovenskem, vendar si je v času svojega obstoja že pridobila precejšen ugled v strokovnih krogih, kar dokazuje njena naklada (1000 izvodov), stalnost pritoka gradiva in ne nazadnje tudi dejstvo, da z nje pomočjo v okviru knjižnih zamenjav Goriški muzej pridobiva lepe primere tuje znanstvene literature. Nekaj posebnega pa je v Goriškem letniku redno spremljanje domoznanskega revialnega tiska, ki izhaja v Furlaniji-Juljski krajini, v obliki poročil oz. recenzij, kar ima dragocen informacijski pomen za ves slovenski prostor, ki te problematike ne pozna pobljže.

10. številka Goriškega letnika se od prejšnjih nekoliko razlikuje, in to po obliki in vsebini. Prvih devet je namreč bilo tiskanih v knjigotisku, s pričujočo pa je izdajatelj prešel na offset tehniko, kar je povzročilo tudi nekatere spremembe v opremljenosti. Uredništvo Goriškega letnika se je nadalje odločilo, da v jubilejni številki sodelujejo le strokovnjaki, zaposleni v Goriškem muzeju, kar ji daje nekoliko slavnosten hišni značaj. Sicer pa se tudi ta številka primorske domoznanske revije drži ustaljene razporeditve

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV
ZA GORIŠKO
v a b i

na PRVI REDNI OBČNI ZBOR

v soboto, 4. maja 1985, ob 16.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, ulica Brass št. 20.

Dnevni red: 1. otvoritev in izvolitev delavnega predsedstva; 2. poročilo predsednika, tajnika in blagajnika; 3. razprava o poročilih; 4. razrešnica odbora; 5. volitve; 6. razno.

člankov, ki jih lahko uvrstimo v te skupine: arheologijo, etnologijo, zgodovino in umetnostno zgodovino.

Arheolog Drago Svobljšek poroča o najdbah v Kovačevu pri Lokavcu na Vipavskem, ki sodijo v obdobje od 5. stol. pr. Kr. do 1. stol. po Kr. in pripadajo tim. latenski idrijski kulturni zgodovini. Beatrice Zbona-Trkman objavlja novejšo arheološko najdbo iz Sežane, bronast kipec mladenciča, ki je provincijski izdelek iz pozne helenistične dobe. Etnologinja Inga Miklavčič-Brezigar razpravlja o načinu življenja v vasi Breginj po letu 1976, ko jo je prizadel katastrofalni potres. Nastanek novega naselja ob porušenih starih vasi je namreč popolnoma spremenil življenjski slog domačinov.

Ravnatelj Goriškega muzeja Branko Marušič, sicer pa uveljavljen raziskovalec primorske zgodovine 19. stoletja, obravnava začetke narodnega prebujanja na Primorskem, točneje v Trstu, na Goriškem in v Slovenski Istri pred letom 1848. Tudi Drago Sedmak se s svojim prispevkom podaja na področje zgodovine: v njem pojasnjuje nastanek in razvoj telovadnega društva »Sokol« v Ajdovščini, ki je bilo ustanovljeno leta 1908. Preživelo je prvo svetovno vojno, ukinile pa so ga italijanske oblasti leta 1921. Članek Slavice

Plahuta sega v čas zadnje vojne; gre za 2. del njene razprave, ki obravnava kulturnoprosvedno dejavnost v srednjeprimorskem okrožju poleti in jeseni leta 1944.

Nova številka Goriškega letnika se zaključuje z dvema umetnostnozgodovinskima prispevkoma. Marko Vuk objavlja prvi del razprave o minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu, ki je bil ustanovljen leta 1301, leta 1318 pa je že bila dograjena gotska, kasneje barokizirana cerkev. Nelida Silič-Nemec osvetljuje življenjski opus slikarja Jožeta Srebrniča, rojenega leta 1902 v Solkanu, ki je v goriško likovno življenje vidno posegel med obema vojnama, zlasti kot ilustrator in opremljevalec knjig ter izdelovalec lesorezov.

Jubilejna številka te goriške domoznanske revije pomeni še en prispevek k poznavanju primorske kulturnozgodovinske preteklosti, hkrati

pa je določen izraz sedanje stopnje raziskovalne dejavnosti v tej mladi kulturni ustanovi. Na naslovni strani je navedena letnica 1983, kar pomeni, da je zbornik izšel s precejšnjo zamudo, ki pa jo bo skušal dohiteti v prihodnjih mesecih. V kratkem bo šlo v tiskarno gradivo za 11. številko, v drugi polovici leta pa za 12., za katero so članki tudi deloma že zbrani.

M. A.

—□—

RENZO FRANDOLIČ OPROŠČEN

Tajnika Mladinske sekcije Slovenske skupnosti na Goriškem Renza Frandoliča je pretor dr. Reinotti v Trziču oprostil zaradi pomanjkanja dokazov. Pred kazenskim sodiščem se je znašel pod obtožbo, da je ob sedmem taboru zamejske mladine, ki je bil leta 1983 v Števerjanu, zaradi izobešenja nekkih lepakov kršil volilno zakonodajo. Verjetno bo Frandolič vložil priziv, da bi dosegel polno oprostitev.

Msgr. Leopold Jurca - 80-letnik

Visoki življenjski jubilej duhovnika in narodnjaka msgr. Leopolda Jurca nam nudi priložnost, da se ga spomnimo kot neutrudnega delavca na verskem in narodnem polju.

Stolni župnik in prošt koprškega kapitlja, do pred kratkim tudi generalni vikar in svetovalec koprškega škofa Jenka, je 4. aprila letos praznoval svojo 80-letnico. Rodil se je namreč leta 1905 v Rihemberku, sedanjem Braniku, svojo mladost do nove maše pa je preživel na Opčinah.

Gimnazijske študije, ki jih je začel v Trstu, je zaključil v škofovih zavodih v Sentvidu pri Ljubljani. Bogoslovje je študiral v Gorici in bil leta 1929 posvečen v duhovnika. Ze njegova nova maša na Opčinah, 6. junija 1929, je pokazala, v kako težavnih pogojih je moral delati slovenski duhovnik pod fašizmom, ko je pri črnosrajčnikih veljal za odločnega branilca »slovanstva« teh krajev.

Kako je bilo na tej »grešni« novi maši, Jurca lepo opisuje v knjigi spominov »Moja leta v Istri pod fašizmom«, ki je izšla pri Družini leta 1978. Gre za knjigo, ki je dragoceno pričevanje ne samo delovanja Jurca v Istri, ampak je tudi spomenik vsej slovenski in hrvaški duhovščini, ki se je neumorno trudila za osnovne pravice svojih vernikov.

Svojo duhovniško službo je Jurca začel v Trvižu pri Pazinu v hrvaški Istri in tu se tudi javlja njegov odpor proti krivičnim italijanskim predpisom, ki so prepovedovali pridiganje v slovenščini ali hrvaščini, pouk verouka v materinem jeziku itd.

Zaradi stalne angažiranosti na narodnem polju je Jurca leta 1946 bil skupaj z Milanovičem

in Bankom tudi v tričlanski delegaciji, ki je na srečanju z zavezniško komisijo razpravljala o razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo. Istega leta, kot pravi v svojih spominih, mu je takratni tržaški škof Santin poveril nalogo, da na srečanju vseh slovenskih, hrvaških in italijanskih duhovnikov njegove škofije, ki je bilo 2. julija 1946 v Trstu, govori o temi »Mi Slovani smo taki«, v katerem je med drugim povedal, da s strani italijanske duhovščine ni bilo potrebnega razumevanja za potrebe slovanskih vernikov. »Zanimivo« ugotavlja Jurca, »da se po predavanju nihče od navzočih ni javil za besedo«.

Do leta 1950 je bil nato Leopold Jurca ravnatelj škofijskega semenišča v Pazinu, leta 1962 pa ga je takratni koprski apostolski administrator, sicer pa tomajski župnik msgr. Kjuder, poklical v Koper, kjer je bil s papeževo bulo — januarja 1963 — imenovan za stolnega župnika in prošta koprškega kapitlja.

Za svoje neutrudno delovanje na narodnem področju je dobil priznanja tudi od državnih oblasti. Izvršni svet SR Slovenije mu je leta 1973 podelil mesečno priznavalnino »zaradi posebnih zaslug v boju za narodne pravice hrvaškega in slovenskega naroda v Istri ter za zasluge v boju za osvoboditev in priključitev hrvaške in slovenske Istre k matični domovini Jugoslaviji«. Leta 1974 pa je bil odlikovan z redom »bratstva in enotnosti s srebrnim vencem«, pred nekaj leti pa je bil tudi imenovan za člana republiškega sveta Slovenije.

Ob koncu tega kratkega zapisa naj mu tudi sami in v imenu bralcev čestitamo ob tem življenjskem jubileju

Proces v Buenos Airesu

V Buenos Airesu se je ta teden pričela sodna obravnava proti devetim vidnim predstavnikom nekdanjega vojaškega režima, ki so obtoženi soodgovornosti za smrt in izginotje nešteti žrtev načrtnega zatiranja nasprotnikov vojaške diktature. Predsednik zveznega prizivnega sodišča Carlos Arslanian je proces uradno odprl, ko je prebral imena devetih obtožencev. Dvorana je bila natrpana s svojci desaparecidos in skrbno zastražena. Za varnost sodnikov, porotnikov in vseh prisotnih je skrbelo ne-

kaj sto oboroženih policistov. Na predvečer pričetka sodne obravnave je predsednik Alfonsin v televizijskem govoru opozoril na nevarnost udara proti obnovljeni argentinski demokraciji. Prebivalstvo je pozval, naj se v petek zbere na veliko manifestacijo pred vladno palačo »Caso Rosado«, da potrdi svojo podporo demokratičnemu ustroju. Sodni zbor je kot prvega zaslišal bivšega začasnega predsednika in peronističnega kandidata na volitvah leta 1983 Itala Luderja.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

DZS izdala šest novih knjig slovenskih avtorjev

V Cankarjevem domu v Ljubljani so pred dnevi predstavili šest novih slovenskih knjig, ki jih je izdala Državna založba Slovenije ob svoji 40-letnici. Predstavniki založbe Kajetan Kovič je med drugim dejal, da gre za »spomladanski paket domače beletristike«, saj gre za šest slovenskih avtorjev, ki pripadajo mlajši, srednji in starejši generaciji.

Z novimi pesniškimi zbirkami se predstavljajo slovenskim bralcem Janez Ovsec, ki je svojemu delu dal naslov SAMA RADOST BIVANJA, Aleksij Pregarc, čigar zbirka ima naslov TEMELJI MOJEGA VRTA, in Srečko Rijavec, ki je svojemu delu dal naslov ODGOVORNOST ZA PRAZNIKE. S prozo se predstavljajo Marko Hudnik, čigar delo ima naslov KROG SEDANJOSTI, Franček Rudolf z delom SREČNE ZVEZDE PRAŠICEV in Janez Vipotnik z delom SONCU NAPROTI. Zlasti s to knjigo smo se vključili — je dejal Kajetan Kovič v imenu založbe — v okvir proslav ob 40-letnici osvoboditve.

A. Pregarc - Temelji mojega vrta

Z novo pesniško zbirko se javlja — kot smo že omenili — tudi naš rojak, radijski napovedovalec in gledališki igralec Aleksij Pregarc. Kajetan Kovič je na predstavitvi dejal, da v novi zbirki pesnik na samosvoj in izviren način izraža osebne, nacionalne, eksistencialne in duhovne temelje svojega pesniškega veselja ali kot natančneje pove pesnikova prispodoba sama: svojega vrta. Ta vrst pa ni neka iracionalna pokrajina — je nadaljeval Kovič — ampak ima svoje povsem določene korenine ali temelje, ki jih pogojuje pesnikov izvor oziroma tržaško okolje, v katerem živi. Seveda iz tega podatka ne smemo sklepati, je pristavil govornik, da gre za nekakšno domačijsko poezijo, ampak za izrazito moderno liriko, ki ji prostor in čas dajeta zgolj specifično barvo in intonacijo. Z nekoliko posplošenim izrazom bi lahko rekli, da se v Pregarcvih pesmih srečujeta Sredozemlje in slovanstvo, širok razgled v vrtnanju v globino, čutnost in čustvo in zanos ter tišina. Ob razvitem čutu za mero in obliko se tako tudi hrepenenje in strast, veselje in bolečina, zanos in stiska presnavljajo v plastično pesniško podobo in univerzalen pesniški simbol.

Zgodovinski temelji Pregarčeve lirike so torej zvezani, je poudaril Kajetan Kovič, s tržaško zemljo, z vsemi eksistencialnimi problemi slovenskega človeka, ki na njej živi, v viharnih pretresih ali v morečem brezvetrju. Ta vprašanja se

veda niso abstraktna, ko vrtajo v avtorjev osebni svet ali se obračajo k prednikom, k materi in očetu, v pretresljivih in tudi bolečih nagovorih. Seveda pa sleherni pesniški »vrt« svoje okolišje tudi presega s spraševanjem o večnih človeških stvarih, o biti in niču, z razglabljanjem o tem, od kod prihajamo, kaj smo in kam odhajamo. V tem svetu ima odločujočo vlogo tudi ljubezen in Pregarc jo doživlja v vsej njeni zapleteni naravi, ki mu dovoljuje, da v njej svojo človeško vezanost začuti in hkrati pozabi. V zbirki je vrsta izrazito prepričljivih izpovedi erotičnih doživetij, ki se uvrščajo v sam vrh dosedanje Pregarčeve lirike. Iz mozaičnih drobcev, ki se razvrščajo v pregledne plasti, je pesnik, za-

ključuje Kajetan Kovič, ustvaril trdno zgrajeno celoto, ki zagotavlja TEMELJEM MOJEGA VRTA vidno mesto v sodobni slovenski literaturi.

Knjigo Aleksija Pregarca je zelo okusno opremil Demetrijski Cej.

—□—

ZGODOVINA RUSIJE

V 19. STOLETJU

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu so 22. t.m. predstavili obsežno knjigo prof. Jožeta Pirjevca »Zgodovina Rusije v 19. stoletju«. Bolj kot o temi knjige je avtor govoril o Slovincih in slovanskem svetu in ugotovil, da smo prišli v stik s slovanskim svetom relativno pozno, šele ob koncu 18. stoletja. Tedaj se je tudi pričela osnovati ideja avstroslavizma, to je osveščanja slovanskih narodov znotraj habsburške monarhije. Toda ob koncu revolucije leta 1848 in v Bachovem absolutizmu so naši predniki spoznali, da so bili opeharjeni za to idejo in so se vedno bolj pričeli naslanjati in zanimati za Rusijo. Bila je obenem doba velikih reform v Rusiji, zato je ideja vseslovanstva znova zaživela. Do ponovnih prebujenj je prišlo tudi na začetku našega stoletja, nato znova v 20-ih in 40-ih letih.

Novi zvezki literarne revije »Log«

Nedavno je izšla štiriindvajseta številka revije za mednarodno literaturo »LOG«, ki jo na Dunaju izdajata Lev Detela in Wolfgang Mayer König. V celoti je posvečena lanskoletnemu jenskem simpoziju o blaznosti in kulturi, na katerem so v nižjeavstrijskem mestecu Drosendorf sodelovali ugledni znanstveniki, medicinci in umetniki.

S pričujočo številko sta urednika zaključila sedmi letnik revijinega izhajanja. Leta 1984 je »LOG« v štirih zaporednih številkah vedno znova opozarjal tudi na dogajanja v slovenski literaturi. Tako so v enaindvajsetem »LOGU« natisnjeni eseji in zapisi o prevodih slovenske literature Gustava Januša, Branka Hofmana in Žarka Petana v nemščino, predstavljena je prva nemška antologija prozaistov iz »MLADJA«, a tudi knjižni dar celovške Mohorjeve družbe za leto 1984. Prav tako sodeluje v tej številki »LOGA« s pesniškim prispevkom »Sfinga« Milena Merlak, medtem ko je odlomek iz nemško napisane proze pod naslovom »Lepota razvaline« objavil Lev Detela.

Največja zanimivost dvaindvajsetega »LOGA« je natis prevoda »Nemškega dnevnika« Edvarda Kocbeka in številnih Kocbekovih pesmi. Prevedla sta jih Milena Merlak in Lev Detela, esej ob osemdesetletnici Kocbekovega rojstva pa je napisal Lev Detela. V isti številki je objavljen tudi zapis o zborniku ob šestdesetletnici dunajskega slovenskega študentskega kluba in poročilo o slo-

venskem pesniškem svetu Milene Merlak iz nemškega zornega kota augsburške slavistike dr. Hilde Bergner.

V triindvajsetem »LOGU« se s pesmijo »Dru-go dete Device Marije« oglašajo koroški rojak Jan-ko Ferk, prav tako je zastopana s prozo in poe-zijo na Dunaju živeča Milena Merlak, medtem ko Lev Detela predstavlja srbohrvaškega avtorja Rajka Katunaca in njegovo poročilo o taborišču smrti v povojni Albaniji. V isti številki piše Fe-lik Bister o pesniški zbirki znanega koroškega avtorja Waltherja Nowotnega, ki je izšla pri ce-lovški »Carinthiji«. V vseh številkah »LOGA« je poleg tega z eseji in v prevodih predstavljenih veliko avtorjev iz Združenih držav Amerike, Ma-džarske, Italije, Južne Amerike, Kanade, Sovjet-ske zveze, a tudi iz Avstrije. V »LOGU« med drugim sodelujeta tudi prevajalec in avtor Her-berth Kuhner ter koroška nemško pišoča avtorica Maria Pink.

—□—

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A za mesec april

V torek, 30. aprila ob 18. uri: Ciril Kosmač »BALADA O TROBENTI IN OBLAKU«. Na predvečer prvomajskega slavja bomo predvajali to mojstrovino slovenske besede in misli v izjemno sugestivni in v marsičem antologijsko izjemni interpretaciji dramskega umetnika Jurija Součka, ki je »Balado« prav letos v organizaciji SSG iz Trsta pripovedoval po naših društvih in šolah. Produkcija »Radio Trst A«.

Vsak ponedeljek in petek ob 16. uri: »IZ ZAKLADNICE PRIPovedništva«. Najlepše strani iz svetovne zakladnice pripovedništva. Najbolj čvrste misli, najbolj prirodni utrip življenja, biseri ustvarjalnega uma iz vseh časov, iz sveta in iz našega prostora. Izvajajo najboljši domači pripovedovalci umetniške besede. Radijska realizacija Nataša Sosič. Produkcija »Radio Trst A«.

Predstavitev »Tržaškega vozla« prof. Pirjevca

V Tržaški knjigarni so v četrtek, 18. t.m., predstavili novo delo, ki ga je izdalo Založništvo tržaškega tiska. Gre za knjižico »Tržaški voz«, ki jo je napisal zgodovinar Jože Pirjavec. V podnaslovu je rečeno, da delo obravnava zgodovinske dogodke in politični razvoj v letih 1945-1980. Gre torej za knjigo, ki na 88 straneh skuša prikazati usodo Trsta v povojnih letih.

V imenu knjižnih izdaj ZTT je uvodoma spregovoril Miran Košuta, ki je dejal, da je s to knjigo založništvo nameravalo proslaviti 40-letnico osvoboditve.

Obširneje je o knjigi spregovoril zgodovinar

in ravnatelj Narodnega muzeja v Ljubljani Boris Gombač. Med drugim je izrazil željo, da bi tej knjižici sledila še druga, obsežnejša, v kateri bi bili objavljeni tudi drugi dokumenti, ki so »karakterizirali našo prisotnost na tem področju in s tem v zvezi tudi boj za naš obstoj, razvoj in napredek.«

Na večeru je nastopil tudi sam prof. Pirjavec, ki je med drugim rekel, da je knjigo »namenil predvsem mladim, tistim, ki dogodkov ob koncu druge svetovne vojne niso doživljali.«

Knjiga je vzbudila med našimi ljudmi veliko zanimanje, saj je po njej precej povpraševanja.

Sodobno kmetijstvo

Opravila čebelarjev pred novo sezono

Redni pregledi, dimljenje, izrezovanje trotovine in posegi, predpisani za zatiranje varooze, naj postanejo del vsakdanjega opravila v čebelnjaku.

Lani so čebelarji bili manj uspešni pri izkoriščanju čebeljih paš. Muhasto vreme in pomanjkljiva obveščevalna služba sta botrovali marsikateremu spodrsanju, tako da je mnogo čebelarjev ostalo brez pravega točenja.

Tudi karantenske zapore so povzročile izgubo marsikakega soda medu. Poleg oblastvenih zapor pašnih predelov so se pojavile tudi samovoljne zapore, ki so hotele omogočiti uporabo nekaterih predelov samo določeni skupini, kakor je to bil primer na Jelovici, kjer se je ob poti pred močno mednim predelom pojavila tabla z opozorilom, da je to področje okuženo z varoozo. Prepričan sem, da tisti, ki je to tablo namestil, sam ni niti približno izkoristil medenja, ki ga je dajalo to pasišče.

Priporočamo večje pridelovanje cvetnega prahu saj se bo v tej sezoni dobro prodajal, podobno velja tudi za matični mleček, propolis in podobno. Čebelarstvo ni le pomembna veja kmetijstva, pač pa je še pomembnejše s svojo opravevalno vlogo pri pridelavi drugih pridelkov in v gozdarstvu.

Matico izgubimo, tudi če v panju ni zdrave hrane. Če jih krmimo prepozno čebele sladkorne raztopine niso dobro predelale. Zaradi neprimerne medu pa dobijo drisko in nato nose moks in matica ter vsa družina pomro.

Ko se temperatura dvigne nad deset stopinj, oslabljenim družinam pomagamo aprila in pozneje tako, da jim dodamo iz rezervnih družin sate s pokrito zalego in to podnevi ob zelo lepem vremenu, ko je največ starih čebel na paši. Zaležene sate, ki

jih dodamo oslabeledim družinam, rahlo pokropimo z vodo, ker to na oslabeledo družino deluje zelo pomirjevalno.

Z družinami v panjih, ki so čez zimo izgubile matico, je več dela. Prepričati se moramo, če v panju res ni več matice ali je mogoče zbolela in ne more več zalegati.

Ugotoviti moramo tudi, če je v panju že trotovska, grbasta zalega. Če to ugotovimo, je mogoče, da polaga jajčeca stara trotovska matica, katero moramo poiskati in jo stisniti. Šele nato dodamo panju rezervno družino. Če ugotovimo, da v panju ni stare matice niti trotovke, da je grbasta zalega v celicah, v katere polagajo jajčeca tiste čebele delavke, ki so se jim v brezma-

tičnem stanju razvili jajčniki, moramo družino pripraviti k temu, da sprejme rezervno družino.

Čebeljo družino v brezmatičnem panju preložimo na kozico skupno z grbasto zalego. Izpraznjeni panj v notranjosti dobro zadimimo, rezervno družino preložimo ob stran izpraznjenega panja ter dodamo manjkajoče sate, ki jih na soncu ogrejemo in panj nato zapremo.

Grbasta zalega in čebele brezmatičnega panja čakajo še vedno na kozici, kjer jih pustimo nekako do petih popoldne. V tem času mnogo čebel odleti in se vrnejo v panj, tiste pa, ki so še ostale na kozici, ometemo nekoliko v stran od čebelnjaka. Sate nato očistimo. Ometene pašne čebele, ki še niso trotovke, so se vrnele v svoj panj in se pridružile rezervni družini, trotovke pa propadejo in tako odstranimo matici nevarne trotovke.

Z. T.

DELOVANJE »SKUPINE 85«

V sejni dvorani zavarovalnice Generali v ul. Trento v Trstu je bilo na začetku prejšnjega tedna zanimivo srečanje, ki ga je priredila pred kratkim ustanovljena »Skupina 85«. Znano je, da je v namenih te organizacije ustvarjati potrebno izmenjavo med Slovenci in Italijani v znamenju boljšega medsebojnega razumevanja in sožitja. Skupina 85 je torej priredila večer na temo Raziskave o odnosih med italijansko, slovensko in hrvaško kulturo. Po uvodnih pozdravnih besedah predsednika Skupine 85 prof. Pavleta Merkušja so spregovorili prof. Giampaolo Gri, docent za etnografske vede na tržaški univerzi, ki je številno občinstvo seznanil s skupnimi pobudami italijanskih, slovenskih pa tudi avstrijskih etnografov pri raziskovalnem delu o področju naše dežele; profesor italijanske književnosti na tržaški univerzi Elvio Guagnini, ki je občinstvo opozoril na vlogo, ki jo opravljajo prevajalci in založbe z izdajanjem literarnih in strokovnih prevodov, občinstvo pa je seznanil tudi z raziskovalnimi po-

budami tržaške univerze in še posebej z delom Inštituta za romanistiko, posebej pa je opozoril na nekatere diplomske naloge — v glavnem slovenskih študentov — ki pomenijo važen doprinos k boljšemu znanju o odnosih in vplivih italijanske kulture na slovensko kulturo. Večer je zaključil prof. Atilij Rakar, predavatelj za italijansko književnost na ljubljanski univerzi. V svojem govoru je osvetlil zgodovinsko ozadje in delovanje Inštituta italijanistike v Beogradu in Zagrebu ter njuno delo v zadnjih časih. Najdlje se je ustaval pri delu romanistov na Slovenskem. Opozoril je na stike, ki jih je z italijansko kulturo imel že Primož Trubar. Zanimivo pa je bilo slišati, da so slovenski italijanisti tudi danes pozorni in marljivi raziskovalci raznih sledov, ki jih je italijanska kultura, zlasti literatura in še posebej dramatika, pustila na Slovenskem.

Kratka debata, ki je sledila predavanjem, je osvetlila delovanje posameznikov kot posreduvalcev med italijansko in slovensko kulturo.

KVALITETA IN INOVIRANJE V PRODUKCIJSKEM SISTEMU

Janez Vuk

Iz revije »Goriška srečanja« ponatiskujemo sestavek o znanstvenem delu univerzitetnega profesorja dr. Aleša Lokarja.

(Ured.)

V primorskem slovenskem biografskem leksikonu goriške Mohorjeve družbe je Aleš Lokar, rojen v Ajdovščini 1935, predstavljen kot kulturni delavec, strokovnjak za blagoznanstvo in publicist. Je profesor fakultete za ekonomijo in trgovino na univerzi v Urbino, živi v Trstu. Njegovo znanstveno zanimanje je usmerjeno v metodološko in aplikativno delo predvsem na področju preučevanja kvalitete v industrijskih sistemih, industrijske statistike, teorije odločitev in v sorodnih panogah. Sodeloval je na različnih znanstvenih kongresih in vodil več tečajev v zvezi s to problematiko.

Kot publicist se prof. Lokar udeležuje v italijanskem kulturnem prostoru — objavil je prek šestdeset znanstvenih razprav — in v ožjem znanstvenem kulturnem prostoru, kjer je kot sourednik tržaške revije »Most« objavil številne eseje: Nekaj misli o razvoju slovenskega naroda; Mark-

sizem, socializacija in gospodarstvo; Dialog in Slovenci; Kriza narodne zavesti; Mit Trsta idr. Objavljal je tudi v matični domovini: O standardih industrijskega nadzora kakovosti v podjetju; Naše gospodarstvo, Maribor 1974; O določanju optimalnega odločitvenega kriterija pri nadzoru kakovosti; Organizacija in kadri, Kranj 1974, idr.

Je član različnih strokovnih združenj. Kot član Slovenske skupnosti je bil dvakrat zapored izvoljen v tržaški občinski svet, katerega član je še danes.

V uvodnem poglavju svojega najnovejšega dela »Kvaliteta in inoviranje v produkcijskih sistemih« avtor piše epistemološko bistvo znanstvene metode, ki jo predstavi kot metodo »poskusov in napak«. Pri tem razglablja o dosežkih znanosti na splošno in meni, da je vera v znanost, ki je dosegla svoj višek v 19. stoletju, v zadnjem času opešala prav zaradi neslutenega razvoja znanosti same. Je sicer razširila človekovo znanje, a je istočasno še bolj razširila krog neresenih vprašanj. Poleg tega nova dejstva, ki jih znanost neprestano odkriva, relativizirajo veljavnost že odkritih dejstev, tako da je omajana za-

vest o dokončnosti kateregakoli znanstvenega spoznanja.

O znanosti kot o kvalitativno povsem novem pojavu po avtorjevem mnenju ne moremo govoriti, saj je metoda »poskusov in napak« stara kot sam človek. Kot pogloblitve korake znanstvene metode avtor opiše opazovanje pojavov, opis in poimenovanje pojavov, konstrukcijo modela in postavljanje domnev na temelju modela, čemur sledi ponovno opazovanje itd. Proces se lahko ponavlja, vse dokler model ne ustreza stvarnosti do tiste mere, ki omogoča zadovoljitev potreb, ki ga narekujejo.

Zatem avtor podrobneje razpravlja o naravi opisnih, matematičnih, grafičnih, fizikalnih in drugih modelov ter ugotavlja njihove prednosti in pomanjkljivosti, kajti noben model sam zase ne opiše vseh vidikov stvarnosti oz. realnih sistemov.

Sistem avtor opredeli kot množico elementov, ki so medsebojno funkcionalno povezani. Podrobneje obravnava definicijo sistema, notranje in zunanje omejitve sistema, vrste sistemov, dinamično spreminjanje sistemov in ponazarjanje sistemov, zlasti glede na podjetje, pojmovano kot (industrijski) sistem, pri čemer naglašajo izjemen pomen informatike oz. računalniške tehnologije za obvladovanje interakcij znotraj (industrijskega) sistema.

(Nadaljevanje sledi)

Iz naše preteklosti

Poglavje o tiskovni svobodi.

Po objavi Rossijeve spomenice, katero je proglasilo fašistovsko časopisje za brezpomembno, je silno nevarno sploh kaj pisati. Opozicionalno časopisje, ki je na to pozabilo, je moralo to bridko občutiti. Zaplembe so na dnevnem redu. Na Silvestrovo so bili vsi večji opozicionalni listi, razen rimskega »Il Popolo«, zaplenjeni. Na novo leto so imeli gospodje prefektje nekoliko oddiha; da se zamujeno popravi so pa včeraj zaplenili kar 36 listov, ki niso hvalili fašistov. Na progonski listi so zlasti »Corriere della Sera«, »Avanti«, »Giustizia«, »Popolo«, »Unità«, »Voce repubblicana«, »Becco giallo« in še vrsta drugih. Našo »Goriško Stražo« tudi ne ljubijo preveč razni gospodje od oblastev.

Spor radi armade.

Poročali smo že, da je vojni mnister Di Giorgio predložil načrt o preuredbi vojske. Načrt je kaj lepo prikrojen, da se pomen armade zmanjša napram veljavi fašistovske milice. V srcih pravih vojakov se je dvignil srdit odpor proti takemu zapostavljanju vojske, ki je branila domovino na bojiščih. Posebno generali, ki so obenem člani senatske zbornice, so glasno ugovarjali. Te dni se bo sestala senatna komisija pod predsedstvom generala Zuppellija, najhujšega protivnika tega načrta, da ta

predlog prouči. Če bo predlog Di Giorgiev propadel, je fašizem zopet zaigral eno karto. Zelo posrečeno je ta spor označil humoristični list 'Becco giallo' (rumeni kljun), ko je prinesel sliko Mussolinija podpirajočega si težko glavo vsled izpadov senatorjev proti novemu armadnemu načrtu. Vsi generali, odlikovani na bojiščih z zlatimi svetinjami, odhajajo skoz vrata, »general« De Bono in Italo Balbo pa pride ta k Mussoliniju s tolažbo: »Evo nas, junakov, mi dva generala sva za načrt in ostaneva tu! Ukazuj!« Vodja fašizma pa ni bil nič kaj prida zadovoljen, ker bi silno raje videl, da bi bili oni, ki so šli skozi vrata, za načrt.

Fašistovski časnikarji ne marajo jerobstva.

Za 29. decembra je pozval Mussolini vse ravnatelje fašistovskih dnevnikov v Rim, da se z njimi posvetuje, kako bi uspešneje odbijali silovite udarce opozicionalnega časopisja. Kakor običajno so izražali zaupnice vodji fašizma in poudarjali svojo udanost. Značilen pa je bil predlog časnikarja Suckerta, naj se odtegne tisk kontroli pokrajinskih zvez, ker bi sicer listi lahko postali osebna glasila raznih pokrajinskih političnih tajnikov. Ali je to znamenje samostojnosti ali le migljaj od »generalnega poveljnika« doli, si lahko mislimo.

Goriška straža, 3.1.1925

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPĆINAH

razpisuje

usposobljenostni izpit — v smislu člena 5. kolektivne delovne pogodbe — za sprejem v službo dveh uradnikov 1. kategorije in uradnika 3. kategorije.

Pogoji za pripustitev k natečaju:

1. Diploma višje srednje šole za uradnike/ce 1. kategorije oz. diploma nižje srednje šole za uradnike/ce 3. kategorije.
2. Opravljena vojaška služba (za moške).
3. Popolno obvladanje slovenskega in italijanskega jezika.

Za pripustitev k pismenemu izpitu bodo morali kandidati uspešno prestati strokovni razgovor.

Pri sprejemu v službo bodo imeli prednost civilni invalidi.

Rok za predložitev prošenj zapade 3. maja 1985.

Strokovni razgovor bo v petek, 10. maja 1985, ob 18. uri na sedežu Hranilnice, pismena naloga v slovenščini pa v soboto, 11. maja 1985 ob 17. uri.

Za vsa nadaljnja pojasnila naj se interesi javijo v tajništvo Hranilnice.

Upravni odbor

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini z. z. n. j.

BILANCA 31. DECEMBRA 1984

PREMOŽENJSKO STANJE

AKTIVA	Prejšnja posl. doba v tisočih		PASIVA	Prejšnja posl. doba v tisočih	
Blagajna	134.142	293.693.564	Hranilne vloge in tekoči računi	11.663.418	14.712.631.217
Vrednostni papirji	1.438.226	2.026.581.496	Cedenti menic v inkaso	71.260	123.144.287
Banke	4.661.395	5.843.002.388	Operacije z bankami	15.032	88.951.306
Posojila	5.820.622	6.944.261.200	Razni upniki	124.462	128.683.748
Soudeležbe	28.100	28.100.001	Sklad odpravnin	66.439	82.962.465
Razni dolžniki	377.897	569.525.025	Sklad za davke in takse	29.956	33.966.500
Menice za vnovčenje	264.254	371.530.040	Amortizacijski sklad	54.200	81.496.979
Nepremičnine, oprema, stroji	248.486	275.853.615	Pasivne izločitve	50.648	78.469.780
Aktivni pripisi	51.202	138.733.361			
Tranzitorna aktiva	7.156	255.000			
	13.031.480	16.491.535.690	Premoženje	732.430	996.182.833
			Čisti dobiček	223.635	165.046.575
				13.031.480	16.491.535.690
Računi jamstev in rizikov	16.000	124.677.000			
Razvidnostni računi	9.106.334	11.526.640.000	Računi jamstev in rizikov	16.000	124.677.000
	22.153.814	28.142.852.690	Razvidnostni računi	9.106.334	11.526.640.000
				22.153.814	28.142.852.690

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA

STROŠKI	Prejšnja posl. doba v tisočih		DOHODKI	Prejšnja posl. doba v tisočih	
Pasivne obresti	1.255.150	1.751.213.866	Aktivne obresti	1.657.024	2.104.118.874
Stroški za osebje	260.289	286.387.141	Obresti, premije in divid. na vrednostnicah	252.056	319.942.585
Davki in takse	8.519	32.238.712	Dobiček pri kupoprodaji vrednostnic	13.711	8.847.220
Provizije in komisije	936	742.075	Komisije in provizije	81.147	89.738.983
Upravni stroški	215.656	243.976.932	Razni dohodki	1.824	27.801.414
Amortizacije	21.412	26.796.828	Koriščenje sklada davkov in taks	3.170	29.955.500
Akantonacije	59.092	74.002.447	Izredni dohodki	35.757	—
	1.821.054	2.415.358.001			
Poslovni dobiček	223.635	165.046.575			
	2.044.689	2.580.404.576		2.044.689	2.580.404.576